

Talousarvio 2021, tarkastuslautakunta

1489/02.02.00.01/2020

Tarkastuslautakunta 24.09.2020 § 72

Valmistelija: sisäinen tarkastaja Sari Laakso, sari.m.laakso@salo.fi, puh. 02 778 2012

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 18.5.2020 § 203 hyväksynyt Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehyksen vuosille 2021-2023 ja talousarvion laadintaohjeet. Lisäksi kaupunginhallitus on kokouksessaan 14.9.2020 § 349 hyväksynyt lautakuntaohjeen talousraamin vuodelle 2021.

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2021 – 2023 taloussuunnitelman strategiset linjaukset perustuvat valtuuston 16.4.2018 § 48 hyväksymään strategiaan ja siitä luotuihin valtuuston tuloskortteihin. Palvelualuekohtaiset tuloskortit käsitellään talousarvioprosessiin yhteydessä samoin kuin palvelualueiden keskeiset tavoitteet ja toimintariskit.

Talousarvion 2021 raamin valmistelun lähtökohtana on ollut kaupunginhallituksen päättämä talousarvion laadintaohjeen mukainen 2 %:n vähennys vuoden 2020 talousarvion tasoon. Talousarvion 2021 raamin pohjaksi on otettu lähtökohtaisesti vuoden 2020 henkilöstökustannukset korotettuna 2,5 %:lla, joka on arvio keskitetyn palkkaratkaisun mukaisesta palkkakustannusten noususta. Lähtökohtaisesti 2 %:n vähennys on tehty ulkoisista menoista. Koronatilanteen aiheuttamasta poikkeustilanteesta ja siitä aiheutuvista kustannusnousupaineista johtuen sosiaali- ja terveystalouden menojen vähentäminen vastaavasti ei ole realistista. Sosiaali- ja terveystalouden osalta menovähennys on siten pienempi. Tuotot on arvioitu vuoden 2020 tasolle. Verotulot ja valtionosuudet on otettu raamiin Kuntaliiton ennusteiden mukaisena (tilanne 4.9.2020).

Talousarvion 2021 valmistelun ja raamin haasteena on koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuva epävarmuus. Poikkeustilanteen kustannukset on tällä hetkellä arvioitu kertyvän etenkin vuodelle 2021. Laadittuun raamiin ei siten ole mahdollista päästä ilman toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia. Salon kaupungin taloudellinen tilanne on haasteellinen ja taseen kertynyt alijäämä on -3,4 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmassa tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan.

Laaditun talousarvioraamin perusteella Salon kaupungin tilikauden ylijäämä on vuodelle 2021 noin 24,6 miljoonaa euroa. Raami sisältää kaupunginvaltuuston 15.6.2020 § 63 päättämän Liikelaitos Salon Veden yhtiöittämisen siirron talousarviovuodelle 2021. Kun tästä yhtiöittämisestä saatava satunnainen tuotto vähennetään raamin tuloslaskelmasta, on kaupungin vuoden 2021 tilikauden alijäämä noin -5,3 miljoonaa euroa.

Tavoitteena on pitää kaupungin talous tasapainossa koko suunnitelmakauden. Talouden pitäminen tasapainossa tulevina vuosina edellyttää palvelutuotantoon rakenteellisia uudistuksia jatkuvan parantamisen hengessä ja toiminnan tehostamista joka päivä paremmaksi. Talouden tervehdyttämistoimenpiteitä tulee jatkaa määrätietoisesti, jotta talous pysyy vuositasolla tasapainossa tulevina vuosina ja taseen tilikauden alijäämä saadaan positiiviseksi ja talous tasapainoon. Talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon poikkeustilanteen taloudelliset vaikutukset sekä muut toiminnalliset ja lakisääteiset muutokset. Investointien omarahoitus on mahdollisimman korkea. Uutta velkaa otetaan vain, jos maksuvalmius sitä edellyttää.

Kaupunginhallituksen nimeämä taloustyöryhmä on syksystä 2019 lähtien käynyt läpi yhdessä palvelualueiden kanssa niiden toiminnan tehostamisen ja rakenteellisten muutosten mahdollisuuksia. Niiden pohjalta taloustyöryhmä on tunnistanut erilaisia toimenpiteitä ja käsitellyt listauksen kaupungin menokehitykseen, kustannuksiin ja tuottoihin vaikuttavista asioista. Toimialojen tulee selvittää talousarviovalmistelun yhteydessä listauksen toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset toimialan talousarvioon ja esittää niistä selvitys talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Toimialojen sitovat tavoitteet on johdettava valtuustotason strategisista tavoitteista. Jokaisesta tavoitteesta on muodostettava toiminnan sisältöön pureutuvia mittareita, jotka kuvaavat konkreettisia asioita tuloskortin eri näkökulmista. Riskienhallintatyön edelleen kehittämiseksi ja myös hallintosäännön mukaisesti lautakuntien liittämiseksi osaksi prosessia on kunkin palvelualueen laadittava riskienhallintasuunnitelma niin, että strategiset, toiminnalliset, taloudelliset ja vahinko- ja turvallisuusriskit tulevat kattavasti huomioiduksi. Riskeille on määriteltävä vastuuhenkilö, torjuntakeinot sekä arvioitava riskien vaikutusta ja todennäköisyyttä.

Talousarvioesitykset tulee jättää kaupunginhallitukselle 8.10.2020.

Tarkastuslautakunnan talousarviota vuodelle 2021 on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksessa 10.9.2020. Tarkastuslautakunnan antama ohjeistus on huomioitu valmistelussa.

Tarkastuslautakunnan ulkoisten kulujen raami vuodelle 2021 on 105 403 euroa.

Liitteenä ovat tarkastuslautakunnan talousarvioehdotus, toimintatietokortti ja talousarvion perustelut.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen talousarvioesityksen vuodelle 2021 ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.